

RAFEL JOAN

Pintures 1983-2013

Dates de l'exposició: 03.04.2014 - 15.06.2014

Horaris del museu:

Dimarts a dissabte de 10 a 20 h.

Diumenge de 10 a 15 h.

Dilluns tancat

Rafel Joan (Palma, 1957) és un dels artistes mallorquins més destacats que es varen donar a conèixer a la dècada dels vuitanta, en el context dels retorns a la figuració que va propiciar el neoexpressionisme, moviment internacional que qüestionava el llegat dogmàtic de l'art conceptual des de la pràctica pictòrica. En aquells anys, Rafel Joan va participar en algunes de les mostres més representatives d'aquell moment, com ara «13 pintors neofiguratius a Mallorca» (Sa Llotja, 1985) o «Paisatges» (Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, Palma i Palau Moja, Barcelona, 1985-1986). La seva primera exposició havia tengut lloc a la Galeria 4 Gats de Palma el 1983. Proper als pintors Miquel Barceló i Lluís Claramunt, Rafel Joan es movia en un cercle que incloïa, a més, el músic Pere Pla i poetes com ara Arnau Pons i Andreu Vidal.

ESBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de **palma**

Govern
de les Illes Balears

Consell de
Mallorca

Ajuntament
de Palma

Fundació d'Art Serra

Exposició coproduïda per:

institut d'estudis
balearics

Des del 1989 fins al 1997 Rafel Joan va viure a Barcelona, en una època en què també va viatjar al Marroc i a Nova York. Per bé que l'experiència urbana va ser rellevant en la seva feina quan va encetar aquest període, des de mitjan dècada dels noranta el paisatge de Mallorca es va acabar convertint en el seu tema principal. Des de llavors, Rafel Joan viu a Vilafranca de Bonany.

Aquesta exposició, centrada en la seva pintura, és la primera mostra retrospectiva dedicada a l'artista. Ha estat comissariada per l'escriptor Enrique Juncosa, que va ser director de l'Irish Museum of Modern Art de Dublín, i produïda per l'Institut d'Estudis Baleàrics i Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma.

EL DESENVOLUPAMENT D'UN LENGUATGE

Al llarg dels anys vuitanta Rafel Joan prefereix el gran format. Pinta, doncs, amb imatges reconeixibles, tot i que de vegades estan distorsionades, amb pinzellades gestuals i emocionals, harmonies cromàtiques no convencionals i superfícies riques en textures. La seva temàtica és quotidiana, amb una preferència per temes clàssics com l'autoretrat, el paisatge o la feina a l'estudi. Ja des d'aquests anys, l'obra de Rafel Joan oscil·larà entre sentiments psicològics contradictoris, de la ràbia a la quietud contemplativa, i també de la visió objectiva de la realitat a la seva interiorització personalitzada. Alguns dels paisatges de Rafel Joan són estudis sobre la llum i la manera en què aquesta provoca que veiem les coses en una mutació constant.

BARCELONA I EL MARROC

L'estiu de 1987 Rafel Joan passarà algunes setmanes a Marràqueix i Sidi Rahel, al Marroc, pintant la vida de cada dia a l'interior de la medina i els paisatges desèrtics que envoltaven la ciutat. Més endavant, el 1989, s'instal·la a Barcelona, on trobarà inspiració en l'ambient i l'atmosfera de la Plaça Reial, o els barris de La Ribera i El Raval. S'interessa pels carrers foscs, els comerços antics o els bars plens de personatges marginals. La seva és una Barcelona allunyada de les vanitats diürnes i burgeses, que fins i tot s'aproxima a visions apocalíptiques com en el cas de *Mon jui* (1993-2011).

MALLORCA UNA ALTRA VEGADA

Després de tornar a Mallorca, Rafel Joan redescobreix el paisatge. En una antiga pedrera a prop de Felanitx pinta algunes visions nocturnes, summament poètiques i properes al simbolisme. Tanmateix, no tots els seus paisatges són contemplatius, sinó que de vegades inclouen troncs cremats, arços i ambients desolats. La concentració de la seva mirada, dedicada a registrar tots els matisos possibles de la llum i els seus jocs amb les fulles i les branques, arriba fins al punt de mostrar-nos, fins i tot, aspectes visionaris o al·lucinògens. En algunes de les seves pintures trobam llums estranys i partícules que suren, que fins i tot són éssers misteriosos. Des del 1998 Rafel Joan viu a Vilafranca de Bonany. Durant els darrers anys ha ampliat el seu registre volant en un avió ultralleuger per enfrontar-se a un horitzó sempre canviat. També s'ha vestit de bussejador per caminar pel fons del mar i després pintar de memòria aquests passejos. El resultat són quadres gairebé abstractes que constitueixen imatges hipnòtiques plenes de detalls.